

Verslag internetconsultatie wetsvoorstel tot wijziging van de Winkeltijdenwet 2018

Van 30 oktober 2018 tot en met 28 november 2018 is het wetsvoorstel via internet geconsulteerd. Tijdens deze consultatie zijn 71 reacties binnengekomen, waaronder vier uitgebreide (gezamenlijke) reacties van belangenverenigingen, te weten IVBN, Detailhandel NL, INretail/VGT en ONL. Ook heeft de Nederlandse Orde van Advocaten een tweetal opmerkingen gemaakt over het wetsvoorstel.

In de internetconsultatie zijn drie vragen gesteld:

1. Vindt u dat winkeliers in dit voorstel voldoende keuzevrijheid hebben om hun openingstijden te bepalen?
2. Ziet u andere uitvoerbare alternatieven om de keuzevrijheid in openingstijden terug te leggen bij de winkelier? Zo ja, welke?
3. Vindt u het terecht dat er wel ruimte blijft voor het expliciet vastleggen van openingstijden?

Respons vraag 1

Op vraag 1 hebben 32 respondenten geantwoord dat het wetsvoorstel voldoende keuzevrijheid biedt aan de winkelier om zijn openingstijden vast te stellen. 26 respondenten vinden dat dit wetsvoorstel niet voldoende bijdraagt om gedwongen openingstijden (met name op zondag) tegen te gaan. Twee respondenten hebben aangegeven dat zij vinden dat er hierdoor te veel vrijheid voor de winkelier ontstaat ten aanzien van zijn openingstijden.

Aanpassingen n.a.v. vraag 1

Het lijkt er op dat enkele respondenten het voorstel zo interpreteren dat afspraken over openingstijden op zondag niet meer mogelijk zouden zijn op grond van het voorstel. Dat is niet het geval. Het wetsvoorstel regelt dat de winkelier niet meer gedwongen kan worden om op zondag (of een andere dag) open te gaan door een eenzijdige wijziging door een derde, maar dat verhindert de winkelier niet om afspraken te maken over openingstijden op zondag. Ook bestaande afspraken, waarmee de winkelier eerder uitdrukkelijk heeft ingestemd, zullen niet geraakt worden door het huidige wetsvoorstel. De toelichting is aangepast om dit te verduidelijken. Het wetsvoorstel staat er niet aan in de weg dat de winkelier afdwingbare afspraken maakt over openingstijden op zondag, of elke andere dag. Dit wetsvoorstel regelt dat de winkelier niet gebonden is aan gewijzigde openingstijden, zonder dat hij daarmee heeft ingestemd, maar dit wil echter niet zeggen dat dit wetsvoorstel ruimte biedt om van gemaakte afspraken af te wijken.

Respons vraag 2

Op vraag 2 geeft het merendeel geen antwoord op de gestelde vraag of is zij neutraal hierover. Van deze respondenten is er een deel dat stelt dat zondagsopening verboden zou moeten worden op dat de verhuurder geen afspraken zou mogen maken met de winkelier over openingstijden op zondag. 16 respondenten antwoorden dat het wetsvoorstel voldoende is en er geen alternatieven nodig zijn om de keuzevrijheid terug te leggen bij de winkelier. 15 respondenten vinden dat het wetsvoorstel verdergaande maatregelen zou moeten bevatten.

Aanpassingen n.a.v. vraag 2

Het wetsvoorstel voorziet niet in een verbod op het maken van afspraken over openingstijden op zondag, derhalve verbiedt het evenmin het maken van afspraken tussen winkeliers en andere partijen, waaronder verhuurders. Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat de winkelier altijd zelf moet instemmen met een voorstel over een wijziging van openingstijden, ook voor de zondag. Niet instemmen betekent dan dat de openingstijden niet voor de winkelier gelden. Indien een dergelijk voorstel bij het aangaan van een huur- of franchisecontract wordt gedaan, en de winkelier gaat hiermee niet akkoord, dan zal mogelijk geen overeenkomst gesloten kunnen worden. Dit laatste valt buiten het bereik van het wetsvoorstel.

Respons vraag 3

Over vraag 3 stellen 28 respondenten dat het volledig aan de winkelier zelf zou moeten zijn om zijn openingstijden te bepalen, met name op zondag, en zijn zij kritisch over de rol die verhuurders en, in enkele gevallen, franchisegevers spelen bij de totstandkoming van afspraken over openingstijden. 15 respondenten vinden het terecht dat er ruimte blijft om afspraken te maken over openingstijden. Daarbij stellen enkele respondenten wel dat er in redelijkheid de mogelijkheid moet zijn om af te wijken van afgesproken openingstijden.

Aanpassingen n.a.v. vraag 3

Het wetsvoorstel geeft de winkelier meer bescherming bij wijziging van openingstijden, maar

bevat geen verbod op het maken van afspraken over openingstijden, bijvoorbeeld in een winkeliersvereniging, of met een verhuurder of franchisegever. Deze reacties hebben geen aanleiding gegeven dit aan te passen.

Reacties belangenverenigingen

- Detailhandel NL, INretail en VGT, allen belangenvereniging van (een groot deel) van de winkeliers, hebben hun steun uitgesproken voor het wetsvoorstel. Allen geven aan dat er in veel gevallen goede afspraken gemaakt worden tussen winkeliers onderling of tussen winkelier en verhuurder of franchisegever. Allen erkennen ook dat er onwenselijke situaties kunnen ontstaan waarbij winkeliers zich moeten houden aan afspraken over openingstijden waar zij niet mee hebben ingestemd. Zij stellen dat dit wetsvoorstel daar een oplossing voor biedt. Allen benadrukken eveneens dat het van belang blijft dat er onderlinge afspraken gemaakt kunnen worden over openingstijden.
- ONL, een belangenvertegenwoordiger van (kleine) ondernemingen, wijst erop dat deze wet mogelijk tot gevolg heeft dat afspraken over openingstijden meer expliciet gemaakt zullen worden als deze wet in werking treedt en daarmee voor sommige winkeliers nadelige effecten kan hebben. Het voorliggende wetsvoorstel ziet op de situatie na totstandkoming van de overeenkomst. Zowel voor als na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel zal de positie van de onderhandelingspartijen vooral afhangen van de omstandigheden van de markt. Dit wetsvoorstel grijpt niet in op de onderhandelingspositie van partijen. Of de openingstijden steeds vaker uitdrukkelijk in het huurcontract zullen worden opgenomen en welke inhoud deze afspraken dan zullen hebben, is derhalve niet in zijn algemeenheid aan te geven.
- IVBN, de belangenvertegenwoordiger van institutionele beleggers in vastgoed, heeft zich tegen het wetsvoorstel uitgesproken. Zij wijst op de noodzaak van afdwingbare afspraken over openingstijden en dat deze regelgeving leidt tot extra jurisdisering van de relaties tussen verhuurder en winkelier. Daarnaast vreest IVBN voor een verschraling van het winkelaanbod. IVBN stelt voor het wetsvoorstel alleen van toepassing te laten zijn op kleine winkeliers.
- De Nederlandse Orde van Advocaten (hierna: NOvA) geeft aan dat de term 'eigenaar of beheerder' verwarrend is en wijst erop dat onder deze definitie ook een verhuurder zou kunnen worden begrepen. Dit is evenwel de in de Winkeltijdenwet (artikel 6) gebruikte terminologie en heeft in de praktijk nooit tot verwarring geleid. Ten overvloede wordt hier opgemerkt dat met 'eigenaar' wordt bedoeld een winkelier, die een winkel houdt in een pand dat zijn eigendom is, en 'beheerder' een winkelier is, die een winkel beheert en exploiteert als huurder van dat pand of in enige constructie betaalt voor het gebruik van dat pand om zijn winkel daar te exploiteren. Hiermee wordt niet bedoeld de verhuurders, franchisegevers, vereniging van eigenaren of winkeliersverenigingen.
- De NOvA stelt daarnaast dat de term 'uitdrukkelijke instemming' onvoldoende duidelijk is. De NOvA schetst dat dit situaties openlaat waarbij een winkelier vooraf instemt met bepalingen in bijvoorbeeld het huurcontract, die de verhuurder in staat stellen op een later moment eenzijdig wijzigingen door te voeren. Het is inderdaad niet de bedoeling van het voorstel dat eenzijdige wijzigingen, waartoe de winkelier, bijvoorbeeld aan de verhuurder, uitdrukkelijk het recht toe heeft gegeven, wordt beschouwd als een uitdrukkelijke instemming als bedoeld in artikel 10. De uitdrukkelijke instemming bedoeld in dit artikel kan alleen betrekking hebben op de gewijzigde openingstijden die op een later moment worden doorgevoerd. Dit recht kan derhalve niet vooraf weggecontracteerd worden. In reactie hierop is het wetsvoorstel aangepast.